

Küsimusleht nr. 104

Tuulamine

1. Kas on tuntud vilja puistamine rehekäpa või hanguga? Kirjeldage puistamiseks kasutatavat eset ja töökäiku! Kuidas eset nimetati? Millal kadus tarvituselt?

2. Kas on tuntud jalgadele toetuv viljapuhastusrest, mille kasutamine eelnes tuulamisele? Kuidas seda nimetati? Kuidas seda kasutati? Millal esines ta viimast korda?

3. Mitut erineva tihedusega sarja kasutati terade (rabad, koodiga pekstud, pahmatud, puistatud, puhastusrestist läbi-aetud) tuulamisel? Kas sarjade arvulises kasutamises oli ajalisi erinevusi (varem vähem, hiljem rohkem)? Kuidas sarju nimetati?

4. Missuguse kujuga oli sari (ümmargune, ovaalne, kandiline)? Tingimata märkige erinevused hõreda ja tiheda sarja kujus! Võimaluse korral esitage sarja mõõdud.

5. Kirjeldage sarja! Oluline on märkida põhja ja külgede valmistamiseks kasutatud materjal ja kirjeldada nende kuju. Vajalik on märkida, kas sarja üles riputamiseks olid sellel küljes kõrvad, kolmeharuline sang, pisteti nõör läbi küljelauas olevatest aukudest või seoti see ümber küljelaua. Kirjeldage üksikasjaliselt Teie piirkonnale iseloomulikku kinnitusviisi!

6. Kuhu ja kuidas kinnitati sari tuulamise ajaks. Esitage ruumi nimetus, kirjeldage uste asetust ja märkige hoone suund ilmakaarte suhtes.

7. Kust saadi sarjad? (Valmistati ise, osteti meistritlt või laadalt).

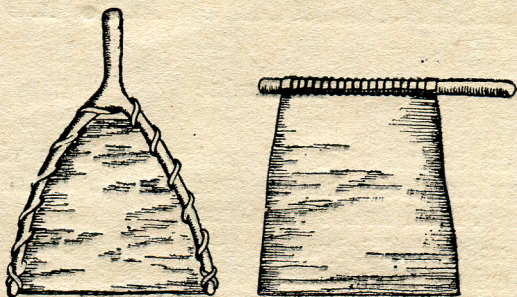
8. Kuidas toimus tuulamine? Millega tõsteti vili sarja? Kas tuulipinki kasutati? Mitu inimest töötas tuulamisel?

9. Kas on vilja puhastatud visates? Milliste vahenditega oli eelnevalt puhastatud viskamisele määratud vili? Kas viskamine oli reeglipärane töö viljapuhastamisel või esines seda ainult erandjuhtudel? Millal kadus vilja viskamise komme?

10. Millega visati vilja? Kirjeldage eset! Kuidas seda nimetati? Esitage võimaluse korral mõõdud ja joonis!

11. Milline oli tuuliluud? Millest oli see valmistatud? Kirjeldage tuuliluua kasutamist tuulamisel!

12. Kas on tuntud joonisel kujutatud ese? Kuidas seda nimetati? Kirjeldage selle kasutamist! Millal kadus tarvituselt? Vt. joon. 1.

Joonis 1

13. Kas on muudele puhastusviisidele järgnenud veel vilja sõelumine? Kuidas see toimus? Millisel otstarbel seda tehti? Millisest perioodist mäletatakse esmakordselt vilja sõelumist? Millal toimus see viimati?

14. Millal tulid kasutusele tuulamismasinad? Kas need olid kohalike meistrite tehtud või ostetud? Kas neid kasutati käsitsi pekstud vilja puhastamisel? Toimus nendega esialgne või lõplik vilja puhastamine?

15. Millal tuulati Teie piirkonnas viimast korda vilja?